

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Директор Відокремленого  
структурного підрозділу  
«Запорізький  
гідроенергетичний фаховий коледж  
Запорізького національного  
університету»



В.В. Черненко  
2023р.

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**про**  
**ПРО РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ**  
**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ**  
**«ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР»**  
**ВІДОКРЕМЛЕННОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ**  
**«ЗАПОРІЗЬКИЙ ГІДРОЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**  
**ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Розглянуто та схвалено на  
засіданні педагогічної ради  
(ВСП ЗГЕФК ЗНУ) від  
«30» серпня р. протокол № 1

м. Запоріжжя

2023

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**ПРО РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ**  
**ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ**  
**«ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР»**

ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ  
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ГІДРОЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

**1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1.1 Положення про розроблення навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (далі – Положення) Відокремленого структурного підрозділу «Запорізький гідроенергетичний фаховий коледж Запорізького національного університету» (далі – Коледж) регламентує порядок формування, затвердження та впровадження навчальних планів підготовки здобувачів освіти в коледжі.

Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII (далі – Закон 2745);
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII (далі – Закон 1556);
- методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 № 918;
- Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 № 749 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2021 р. за № 1608/37230;
- методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти», травень 2022 р.;

- типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 01 червня 2018 р. №570.

1.2 Планування освітнього процесу в коледжі здійснюється на основі навчальних планів (Додаток 1) і графіку освітнього процесу (Додаток 2). З метою конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік, з урахуванням умов навчання на відповідному курсі (році навчання), складається робочий навчальний план (Додаток 3).

Навчальні та робочі навчальні плани складаються окремо для кожної освітньо-професійної програми (далі – ОПП).

1.3 Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною спеціальністю (ОПП) в коледжі затверджується на кожен рік вступу здобувачів освіти.

1.4 Навчальний план – це нормативний документ закладу фахової передвищої освіти, що є основою для змістової складової підготовки фахівців за спеціальністю (ОПП).

Навчальний план розробляється на весь період підготовки на підставі відповідної ОПП і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем фахової передвищої освіти запланованих результатів навчання (частина 3 статті 49 Закону 2745).

1.5 Навчальний план зі спеціальності розробляється цикловою комісією відповідно до затверджених стандартів освіти та ОПП коледжу для підготовки здобувачів освіти. В разі започаткування провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти коледжем за новою спеціальністю навчальний план розробляється керівником і членами проектної групи.

1.6 Контроль за розробкою навчальних планів здійснює заступник директора з навчально-виробничої роботи.

1.7 Навчальний план погоджується з головами циклових комісій, завідувачами відділень, заступниками директора.

1.8 Навчальний план погоджується педагогічною радою (відповідно до встановленого в коледжі порядку), підписується директором коледжу і засвідчується печаткою закладу освіти (в лівому нижньому куті навчального плану). Навчальний план затверджується Вченою радою Запорізького національного університету (відповідно до встановленого в ЗНУ порядку), підписується ректором Університету і засвідчується печаткою закладу освіти (в лівому верхньому куті навчального плану). Відповідальність за якість розробленого навчального плану, його відповідність стандартам фахової передвищої освіти (за умови їх затвердження) покладається на заступника директора з навчально-виробничої роботи.

1.9 Графік освітнього процесу складається на кожен навчальний рік.

1.10. Графік освітнього процесу погоджується із головами циклових комісій, завідувачами відділень, заступниками директора, головою студентської ради коледжу.

1.11. Графік освітнього процесу на кожен навчальний рік затверджується директором коледжу і засвідчується печаткою (в правому верхньому куті).

1.12. Робочий навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за ОПП конкретизує освітню складову їхньої підготовки (перелік освітніх компонентів, що підлягають вивченню, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми проведення підсумкового контролю за семестрами, тривалість семестрів тощо). Робочий навчальний план розробляється з метою своєчасного внесення змін у процес підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на виконання постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти і науки України, рішень педагогічної ради коледжу, регіональних потреб та вимог замовників.

1.13. Робочий навчальний план підготовки здобувачів освіти за ОПП складається завідувачем відділення відповідної спеціальності, погоджується з головами циклових комісій, затверджується заступником директора з навчально-виробничої роботи і засвідчується печаткою (в лівому верхньому куті робочого плану).

## 2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

2.1 Основними структурними елементами навчального плану є:

- графік освітнього процесу;
- зведені дані за бюджетом часу;
- практична підготовка;
- державна підсумкова атестація (для навчального плану на основі базової середньої освіти);
- атестація здобувачів фахової передвищої освіти;
- план освітнього процесу;
- перелік навчальних кабінетів і лабораторій;
- пояснення до навчального плану.

2.2 Загальні реквізити:

- повна назва органу управління, до сфери управління якого належить заклад освіти (Міністерство освіти і науки України);
- повна назва закладу фахової передвищої освіти;
- вид плану (навчальний);
- освітньо-професійний ступінь (фаховий молодший бакалавр);
- назва освітньо-професійної програми;
- шифр і найменування галузі знань;
- код і найменування спеціальності;
- назва спеціалізації (за наявності);
- форма здобуття фахової передвищої освіти;
- назва освітньої кваліфікації;
- назва професійної кваліфікації (за наявності);
- термін підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (в роках);
- рівень освіти, на основі якого здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти;
- гриф «ЗАТВЕРДЖУЮ» з підписом керівника Запорізького національного університету з зазначенням дати та скріпленням печаткою закладу освіти.

### 2.3 Графік освітнього процесу

Графік освітнього процесу складають на весь період навчання. У графіку зазначають роки (курси), на кожен із яких передбачають календарні терміни семестрів, теоретичного навчання, види і терміни практик, семестрового контролю, атестації здобувачів фахової передвищої освіти, у тому числі підготовки кваліфікаційної роботи, канікул.

Коледж самостійно визначає кількість тижнів у семестрі.

Для відображення відповідної інформації використовують умовні позначення.

Графік освітнього процесу для здобувачів фахової передвищої освіти складають з урахуванням наступного:

- навчальний рік, зазвичай, розпочинається 1 вересня, триває два семестри та охоплює теоретичне навчання, екзаменаційні сесії, практичну підготовку і канікули;

- тривалість навчального року становить 52 тижні, канікулярна відпустка становить не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік (стаття 58 Закону 2745). Рекомендується планувати зимові та літні канікули тривалістю від 8 до 12 тижнів. Для останнього року навчання літні канікули не планують;

- тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю впродовж навчального року (крім випускних курсів) 40-44 тижні;

- оптимальними для заходів семестрового контролю є такі параметри: до 5 екзаменів, до 6 заліків з відведенням на підготовку здобувача освіти до екзамену не менше двох днів;

- практики рахують у тижнях (один тиждень - 1,5 кредити ЄКТС);

- навчальні і виробничі практики можна планувати як до, так і після

екзаменаційних сесій. Практичну підготовку, яку проводять з відривом від теоретичного навчання, в графіку освітнього процесу відображають окремо, тобто семестр поділяють на тижні теоретичного навчання і тижні практичної підготовки.

У графіку освітнього процесу наводять таблицю зведених даних за бюджетом часу (в тижнях) – тривалість теоретичного навчання, практик, семестрового контролю, атестації здобувачів фахової передвищої освіти, канікул за курсами.

#### 2.4 Практична підготовка

Зазначають перелік усіх видів практичної підготовки, їх обсяг у кредитах ЄКТС, тривалість у тижнях та терміни проведення (семестри).

#### 2.5 Державна підсумкова атестація

Включається до навчального плану на основі базової загальної середньої освіти і містить інформацію щодо форми проведення державної підсумкової атестації в відповідному семестрі та переліку навчальних предметів, визначених відповідно до законодавства.

#### 2.6 Атестація здобувачів фахової передвищої освіти

Зазначають інформацію щодо форми підсумкового контролю та її обсягу у кредитах ЄКТС у відповідному семестрі.

2.7 План освітнього процесу обов'язково повинен включати відомості про:

- 
- перелік та обсяг усіх освітніх компонентів ОПП у кредитах ЄКТС та годинах;
  - розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами на аудиторні (лекції, лабораторні або практичні, семінарські) заняття і самостійну роботу здобувачів освіти;
  - кількість навчальних тижнів у кожному семестрі;
  - загальну кількість годин тижневого навантаження, відведених на вивчення освітнього компонента за курсами і семестрами відповідно до структурно-логічної схеми;

- кількість екзаменів, заліків, курсових робіт (проектів), інших видів навчального навантаження здобувачів освіти, що спрямовані на досягнення результатів навчання, визначених ОПП.

#### 2.8 Перелік необхідних лабораторій, кабінетів і майстерень

Наводять перелік лабораторій, кабінетів, майстерень, наявних у закладі освіти та необхідних для успішної реалізації ОПП.

#### 2.9 Пояснення до навчального плану

Уточнюють окремі положення навчального плану та особливості організації освітнього процесу.

### 3. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Під час розроблення плану освітнього процесу обов'язково необхідно враховувати, що:

- освітні компоненти розподіляють у плані освітнього процесу на обов'язкові, які в свою чергу поділяють окремо на такі, що формують загальні і спеціальні компетентності, і вибірккові;

- обсяг освітніх компонентів за вибором здобувача освіти має становити не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС відповідної ОПП;

- вибірккові освітні компоненти призначені для забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання в межах обраної ОПП та/або здобути додаткові спеціальні компетентності;

- вибірккові дисципліни сформовані в блоки (групи дисциплін, які пов'язані за змістом між собою та з обов'язковими дисциплінами професійної підготовки). У разі, якщо здобувач фахової передвищої освіти вибирає певний блок, то всі освітні компоненти що входять до нього, стають обов'язковими для вивчення;

- всі наявні для вибору блоки дисциплін відображають з переліком освітніх компонентів кожного блоку, їх обсяг у кредитах ЄКТС та годинах,



види навчальних занять, з розподілом навчального навантаження за семестрами у яких їх вивчають, форми підсумкового контролю тощо;

- оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркових з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;

- у випускному семестрі в кількість дисциплін і практик включається кваліфікаційна робота;

- обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;

- навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС, відповідно 30 кредитів ЄКТС за семестр;

- гранично допустиме аудиторне тижневе навантаження на здобувачів освіти становить 30 годин;

- у разі вивчення освітнього компоненту впродовж декількох семестрів розподіл навчального навантаження відображають у кредитах ЄКТС та годинах для кожного семестру;

- кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС для здобувачів освіти може становити від 33 відсотків до 66 відсотків (1/3-2/3);

- навчальні дисципліни плануються, як правило, в обсязі 1 і більше кредитів (ціле число) ЄКТС;

- курсова робота (проект), що має міждисциплінарний характер, виділяється окремою позицією в навчальному плані (орієнтований обсяг – 3 кредити ЄКТС) і враховується в число 16 освітніх компонентів на рік;

- кількість курсових робіт (проектів) не має перевищувати двох на навчальний рік (одна на семестр). Для здобувачів освіти першого-другого курсів курсові роботи (проекти) не планують, а у випускному семестрі можна планувати лише за умови відсутності в плані кваліфікаційної роботи;

- зазначають усі види практичної підготовки, їх обсяг у кредитах ЄКТС і годинах, розподіл за курсами і семестрами, тривалість у відповідному семестрі;

- сума кредитів ЄКТС усіх видів практичного навчання не має бути

меншою ніж 10 відсотків від обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;

- на останній семестр обов'язково планується виробнича професійна практика, яка завершується атестацією здобувачів освіти у вигляді захисту кваліфікаційної роботи фахового молодшого бакалавра;

- кредити ЄКТС плануються на атестацію здобувачів фахової передвищої освіти;

- для здобувачів освіти III курсу і тих, що вступили на навчання на основі повної загальної середньої освіти, заняття з фізичного виховання включаються як поза кредитний освітній компонент;

- розподіл аудиторних занять між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями, а також між тижнями теоретичного і практичного навчання є прерогативою коледжу;

- складання заліків проводять на останньому занятті;

- логічну послідовність вивчення освітнього компонента відображають у плані освітнього процесу за курсами і семестрами відповідно до його місця у структурно-логічній схемі ОПП.

#### **4. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ**

Загальний обсяг навчального навантаження для студентів I-II курсів у частині профільної середньої освіти, яке фінансується, складає 2660 годин.

Гранично допустиме аудиторне тижневе навантаження на здобувачів освіти I-II курсів в частині профільної середньої освіти становить 30 годин. Частина навчальних годин з предмета «Фізична культура» (2 години на тиждень) не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження студентів.

До частини плану освітнього процесу за програмою профільної середньої освіти включають усі навчальні предмети профільної середньої освіти (базові, профільні, вибірково-обов'язкові предмети,

факультативні курси), їх обсяг зазначають в аудиторних годинах із відображенням розподілу навчальної роботи за курсами, семестрами, тижнями.

Дозволяється на I-II курсах у частині підготовки фахового молодшого бакалавра за освітньо-професійною програмою додавати 2-4 години на тиждень.

Складання навчального плану починається з формування профілю навчання.

Профіль навчання формується коледжем з урахуванням профільної підготовки за освітньо-професійною програмою відповідно до спеціальності, за якою здійснюється підготовка здобувачів освіти.

Зміст профілю навчання реалізується системою предметів (освітніх компонентів) і курсів:

- базові і вибірково-обов'язкові предмети (освітні компоненти);
- профільні предмети (освітні компоненти);
- факультативні курси.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання приймає коледж, враховуючи особливості окремої галузі і спеціальності.

При формуванні профілю навчання, крім базових і профільних предметів (освітніх компонентів), до його складу входять факультативні курси, які разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність.

Перелік предметів профільної середньої освіти у коледжі наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин
	<b>Базові предмети</b>	<b>1855</b>
1.	Українська мова	140
2.	Українська література	140
3.	Зарубіжна література	70

4.	Іноземна мова	140
5.	Історія України	105
6.	Всесвітня історія	70
7.	Громадянська освіта	70
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	210
9.	Біологія і екологія	140
10.	Географія	88
11.	Фізика і астрономія	245
12.	Хімія	122
13.	Фізична культура	210
14.	Захист України	105
	<b>Вибірково-обов'язкові предмети</b> (Інформатика, Технології, Мистецтво)	210
	<b>Додаткові години</b> на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	595
	<b>Всього фінансується</b>	<b>2660</b>

У разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів (освітніх компонентів), коледж може використати їх для збільшення кількості годин на вивчення факультативних або спеціальних курсів.

Освітні компоненти ОПП, що інтегруються (частково інтегруються) з навчальними предметами профільної середньої освіти, позначають\*. Такі освітні компоненти відображають у плані освітнього процесу і в частині профільної середньої освіти, і в частині освітньо-професійної підготовки. У частині профільної середньої освіти (за програмою профільної середньої освіти) їх обсяг зазначають в аудиторних годинах, у частині освітньо-професійної підготовки (за освітньо-професійною програмою) - у кредитах ЄКТС і годинах (складається з годин аудиторної роботи, у тому числі з годин аудиторної роботи, визначених для цього компонента у програмі профільної середньої освіти (з позначкою\*) та самостійної роботи); зазначають форму підсумкового контролю. У цьому випадку аудиторні години навчальних

предметів профільної середньої освіти, що відображені двічі у навчальному плані освітнього процесу (і у частині профільної середньої освіти, і у частині ОПП), не рахують і не вивчають двічі.

Освітній компонент, інтегрований з програмою профільної середньої освіти - аудиторні години, частково або повністю вивчається за рахунок годин профільної середньої освіти. У разі, якщо освітній компонент ОПП за назвою відрізняється від назви навчального предмета профільної середньої освіти, з яким інтегрується, до переліку навчальних предметів профільної середньої освіти навчального плану включають назву відповідно до програми профільної середньої освіти, у дужках - назву відповідно до ОПП з позначкою\*, тоді як до переліку освітніх компонентів ОПП навчального плану вносять назву відповідно до ОПП з позначкою \*, у дужках - назву відповідно до програми профільної середньої освіти.

Заступник директора  
з навчально-виробничої роботи

Сергій ІВАНОВ  
«30» серпня 2023р.

Заступник директора  
з виховної роботи

Світлана УСОВА  
«30» серпня 2023р.

Завідувач відділенням

Людмила БУРГМАН  
«30» серпня 2023р.

Завідувач відділенням

Світлана ГАВРИЛЕНКО  
«30» серпня 2023р.

Завідувач відділенням

Алла КУХТАРОВА  
«30» серпня 2023р.

Завідувач кабінетом навчальним

Вікторія ГУК  
«30» серпня 2023р.

Голова циклової комісії

Микола КУЦ  
«30» серпня 2023р.

Голова циклової комісії

Наталія ЩЕПІНА  
«30» серпня 2023р.

Голова циклової комісії

Ірина ПУПИРОВА  
«30» серпня 2023р.

Голова циклової комісії

Євгенія РОДЗИНА  
«30» серпня 2023р.





